

สืบภูมิสืบศาสตร์การแพทย์แผนไทย

สรรพชีวิตทั้งมวลล้วนเกิด แก่ เจ็บ และตายเป็นธรรมดา อันว่าเราล่วงพ้นไปไม่ได้ บรรพบุรุษของเราเล่า ท่านสืบลูกสืบหลานมาได้อย่างไร

มนุษย์อาศัยในกามภพ ต้องเสพเมถุนสังวาสจึงมีครรภ์ เมื่อร่วมประเวณีแล้วจะปฏิสนธิก็ต่อเมื่อโลหิตบิดามารดากระทบกัน ปฏิสนธิเป็นชลาโมหุชะ การผสมครรภ์ของไทยนั้น แพทย์แผนไทยมีหน้าที่ดูแลตั้งแต่มารดาเริ่มตั้งครรภ์ ทำคลอดให้ในรายที่คลอดตามธรรมชาติ ตลอดจนดูแลมารดาหลังคลอด ทั้งนี้ก็ด้วยเป็นการแพทย์ที่ดูแลแบบองค์รวม คือ ส่งเสริม ฟื้นฟู รักษาและป้องกันโรค

เมื่ออายุขัยเพิ่มขึ้นจนเข้าสู่ปัจฉิมวัย คนแก่คนแก่ส่วนใหญ่มักจะมีอาการของภาวะธาตุกำเริบ คือมีธาตุลมในร่างกายมาก ทำให้น้ำมีค เป็นลมวิงเวียน ท้องอืดท้องเฟ้อ เป็นต้น เราจึงสังเกตเห็นว่าปู่ย่าตายายของเราจะมียาหอมยามลติดตัวอยู่ตลอด

ร่างกายของเราเบื่องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา เบื่องต่ำแต่ปลายผมลงไป ประกอบไปด้วยธาตุทั้งสี่ คือ ดิน น้ำ ลม และไฟ จำแนกเป็นธาตุ ๔๒ ประการ คือ ดิน ๒๐ น้ำ ๑๒ ลม ๖ และไฟ ๔ หากธาตุทั้งสี่ไม่สมดุลกันจะก่อให้เกิดความเจ็บป่วยได้

เมื่อเจ็บป่วยการวิเคราะห์กลไกการเกิดโรคของศาสตร์การแพทย์แผนไทย ก็จะอาศัยหลักการของธาตุทั้งสี่ในข้างต้น และแต่งยาโดยอาศัยหลักการทางเภสัชกรรมแผนไทย โครงสร้างของยาไทยประกอบด้วยยาหลักใช้รักษาอาการสำคัญของโรค ยารองใช้รักษาอาการแทรกซ้อนของโรค หรืออาการที่อาจเกิดขึ้น ยาประกอบใช้เสริมการออกฤทธิ์หรือใช้ป้องกันการเกิดโรค ยาแต่งใช้แต่งสี รส กลิ่นให้ยารับประทานได้ง่าย ส่วนสรรพคุณของตัวยานั้นมีความสัมพันธ์กับรสยา ในที่นี้จะกล่าวถึงยารสประธาน ๕ รส ประกอบด้วย (๑) รสฝาดชอบสมาน (๒) รสหวานซึมซาบไปตามเนื้อ (๓) รสเมาเบื่อแก้พิษ (๔) รสขมแก้ไข้ แก้ทางดีและโลหิต (๕) รสเผ็ดร้อนแก้ลม (๖) รสมันแก้เส้นเอ็น (๗) รสหอมเย็นบำรุงหัวใจ (๘) รสเค็มซึมซาบไปตามผิวหนัง และ (๙) รสเปรี้ยวกัดเสมหะ

ความมรรณะในมุมมองของแพทย์แผนไทยแบ่งเป็น ๒ จำพวก จำพวกแรก ได้แก่ มรรณะด้วยโบราณโรค คือตายด้วยความเป็นไปแห่งธาตุตามลำดับขั้น หรือด้วยโรคเรื้อรัง และจำพวกที่สอง มรรณะด้วยปัจจุบันโรค คือตายด้วยโรคติดเชื้อมะเร็งด้วยอุบัติเหตุหรือถูกฆาตกรรม

นายนวนพล ไวยวาสา นักศึกษาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้เขียน
ร่วมทำนุบำรุงศิลปะ

งานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม คณะศิลปศาสตร์

จึงเห็นได้ว่า แพทย์แผนไทยเป็นศาสตร์ที่ผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยมาแต่ครั้งโบราณ แพทย์ที่มองเห็นรากไม้ ใบไม้ธรรมดา ว่าเป็นมากกว่าซากพืช แต่เป็นสมุนไพรล้ำค่า สามารถรักษาชีวิตได้ ก็ด้วย สืบภูมิสืบศาสตร์การแพทย์แผนไทย มรดกการรักษา ภูมิปัญญาของบรรพชน

นายนवल ไวยวาสา นักศึกษาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้เขียน
ร่วมทำนุบำรุงศิลป์

งานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม คณะศิลปศาสตร์ ๓

Created with

 nitroPDF professional

download the free trial online at nitropdf.com/professional